

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

Beňu

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 17

Určeno pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Praha 10. dubna 1980

Č. j.: inf./62/80
Počet listů: 11
Počet výtisků: 26
Den vydání: 10. dubna 1980

O B S A H

1. První ohlasy členů strany i veřejnosti na výsledky 15. zasedání ÚV KSČ
 2. Poznatky z průběhu seznamování funkcionářů se Souborem opatření ke zdokonalení soustavy plánovitého řízení národního hospodářství
 3. Z jednání nižších stranických orgánů
 4. Informace o účasti zástupců ÚV KSČ na práci nižších stranických orgánů a organizací a na shromážděních pracujících ve II. pololetí 1979
-

1. První ohlasy členů strany i veřejnosti na výsledky 15. zasedání ÚV KSČ

Podle zpráv krajských /městských/ výborů strany komunisté i široká veřejnost se zájmem sledovali průběh a výsledky 15. zasedání ÚV KSČ. Z prvních ohlasů na zprávu PÚV KSČ, diskusní vystoupení i závěrečné slovo soudruha Gustáva Husáka vyplývá, že se zejména členové strany ale i ostatní pracující ztotožňují s jejich obsahem. Za správný považují důraz, jaký ÚV KSČ klade v současné době na zvýšení úrovně ideologické práce.

Ve všech krajích pozitivně hodnotí, že zasedání ÚV KSČ přišlo včas. Oceňují objektivní rozbor současného stavu, ze kterého vyplývá naléhavost uskutečňovat vytyčené záměry, zejména spojovat ideologickou práci se zabezpečováním ekonomických úkolů. V Západočeském a dalších krajích dávají závěry ústředního výboru do souvislosti s postupným uváděním Souboru opatření ke zdokonalení soustavy plánovitého řízení národního hospodářství do praxe. Zejména je oceňováno zvýraznění podílu vedoucích hospodářských pracovníků na politickovýchovném působení. Pozitivně je hodnocen komplexní přístup k ideologické práci a zdůrazňována její soustavnost a cílevědomost. Je třeba vynaložit úsilí, aby ideologická práce více přispívala k celkovému prohloubení socialistického uvědomění pracujících, zvýšila se disciplína v jednotlivých oblastech společenského života.

Z prvních ohlasů na zprávu PÚV KSČ například ze Středočeského kraje se ukazuje, že mezi komunisty je nejvíce diskutována práce lektorů a propagandistů, masových sdělovacích prostředků i vlastní význam ideologické činnosti v návaznosti na úkoly strany a společnosti v ekonomice. V okrese Chomutov /Severočeský kraj/ funkcionáři strany oceňují, že referát dal návod jak přistupovat v základních organizacích k výchově mladých lidí a kam v této oblasti soustřeďovat největší pozornost. Pracující n. p. Slovchemie Bratislava poukazují v souvislosti se zasedáním na nutnost zlepšení vztahu občanů k socialistickému vlastnictví. Zaměstnanci

Slovenského ústředí knižní kultury se rozhodli, že budou věnovat pozornost soustavnému zkvalitňování ediční činnosti slovenských vydavatelství a závěry 15. zasedání ÚV KSČ rozpracují na podmínky celé knižní kultury v SSR.

Ve Východoslovenském a dalších krajích se závěry 15. zasedání ÚV KSČ staly obsahem diskusí na veřejných a členských schůzích ZO KSČ i desetiminutovkách. Pracovníci okresního osvětového střediska v Prešově se zvláště zabývali zintenzivněním ideologické práce. Ve své činnosti budou věnovat maximální pozornost zkvalitnění osobní politické agitace s cílem rozvíjet iniciativu pracujících. Konkrétní stanovisko ke zlepšení ideové výchovy mládeže zaujali rovněž na Střední průmyslové škole stavební v Prešově. Závodní výbor ROH Dioptra Turnov /Východočeský kraj/ zařadil problematiku uvedenou ve zprávě PÚV KSČ do programu školení odborových funkcionářů. Podobně je tomu ve Šroubárnách Turnov a v Elitexu Lomnice nad Popelkou, kde byly vzneseny připomínky, aby při plnění hospodářských úkolů byl kladen důraz především na osobní příklad a postoj všech komunistů a funkcionářů.

Jak vyplývá z porady tajemníků KV KSČ pro politickoorganizační práci přistupují krajské výbory strany k postupnému rozpracovávání a realizaci závěrů 15. zasedání ÚV KSČ odpovědně. Oceňují a zdůrazňují jejich zabezpečení jako součást zápasu strany o důslednou realizaci linie XV. sjezdu - v závěrečném roce 6. pětiletky a intenzivní přípravu na XVI. sjezd. Krajské výbory strany vycházejí ze schváleného politickoorganizačního zabezpečení výsledků 15. zasedání. Volí diferencovaný přístup k zajišťování závěrů ústředního výboru a spojují jej s kontrolou plnění svých předešlých usnesení k jednotlivým oblastem ideologické práce. Na základě jejich konfrontace se závěry ÚV KSČ se orientují na prohloubení dřívějších opatření a jejich rozpracování na další úseky ideologické fronty. V některých případech projednávají výsledky 15. zasedání ÚV KSČ nejdříve v OV a na závěr pak teprve v krajských výborech strany. Orientují se na účinnou pomoc okresním výborům, zejména konzultují přípravu jejich zasedání.

2. Poznatky z průběhu seznamování funkcionářů se Souborem opatření ke zdokonalení soustavy plánovitého řízení národního hospodářství

Objasňování Souboru opatření ke zdokonalení soustavy plánovitého řízení národního hospodářství věnují stranické orgány zvláštní pozornost. Ve všech krajích se uskutečnily celokrajské aktivity. Jejich úroveň a zejména vystoupení referentů byly charakterizovány rozdílně. Zatímco například ve Východočeském a Východoslovenském kraji byla tato vystoupení pro jejich přístup, snahu přijatá opatření vysvětlit v konkrétních souvislostech vysoce hodnocena, nebylo tomu tak zcela například v Bratislavě-městě a ve Středoslovenském kraji, kde nepřesahovala rámec publikovaných materiálů.

Celkově jsou krajské, okresní aktivity a další seznamování funkcionářů se Souborem opatření přijímány pozitivně. Převládají názory, že realizace Souboru by měla vést k odstranění negativních jevů v naší ekonomice, ke zlepšení dodavatelsko-odběratelských vztahů, zásobování vnitřního trhu apod. Například v n. p. Trikota Vrbové /Západoslovenský kraj/ vidí přínos Souboru v potlačení prvků extenzivního vývoje, zavedení nových ekonomických nástrojů, v účinnějším zabezpečování celospolečenských potřeb a v tvorbě fondů, která podnítí zájem o zhospodárnění a zkvalitnění práce v celém výrobním procesu. Ukazuje se však také, že například někteří vedoucí hospodářští pracovníci se k realizaci Souboru opatření staví skepticky. Jsou mezi nimi i pracovníci z podniků, které prošly experimentem k ověření některých prvků navrhované soustavy. Velký důraz například v Sigmě Olomouc /Severomoravský kraj/ je kladen v této souvislosti na vytváření potřebných podmínek pro činnost jednotlivých VHJ.

Současně zaznívají názory, například v Praze-městě, aby nezůstalo vše jen při slovech, problémy byly skutečně řešeny a nová opatření důsledně zavedena do praxe. Zároveň jsou vyslovovány požadavky, aby předpokládané záměry byly pečlivě a kvalifikovaně vysvětlovány. Přitom je zdůrazňována úloha řídicích kádrů na všech stupních, které by přijatá opatření měly uvést do praxe. Tyto názory jsou zaznamenávány zejména mezi nevýrobními pracovníky. Ve výrobě zatím vyčkávají, až bude Soubor

konkretizován na jednotlivé úseky národního hospodářství a jak se promítne do jejich vlastní práce. Mezi dělníky a středně technickými pracovníky například v okrese Písek /Jihočeský kraj/ se hovoří o tom, že jejich přínos bude možno hodnotit až na základě praktických výsledků. Na několika místech bylo doporučeno, aby problematika spojená se zaváděním Souboru do praxe se stala předmětem vnitrostranické výchovy.

Z informací instruktorů ÚV KSČ i tajemníků KV KSČ pro politicko-organizační práci vyplývá, že stranické orgány přistupují k těmto otázkám odpovědně. Správně zdůrazňují podmíněnost dosažení záměrů intenzivní politickoorganizační a propagandistickou prací. Poznatky z vysvětlování Souboru opatření potvrzují potřebu proškolení aparátu krajských a okresních výborů, aby byl zabezpečen jednotný postup a vytvořeny předpoklady pro kvalifikovanou konzultační činnost při krajských a okresních výborech KSČ.

3. Z jednání nižších stranických orgánů

Městský výbor KSS v Bratislavě na svém zasedání dne 24. března 1980 projednal práci národních výborů a jejich podíl na realizaci závěrů XV. sjezdu KSČ. Konstatoval, že sedmdesátá léta přinesla rozhodující obrat v rozvoji města. Bylo to období vysokého tempa výstavby Bratislavy, růstu obyvatel, materiálně technické a vědeckotechnické základny, rozvoje výroby a dopravy. Byly realizovány rozsáhlé programy všestranného dynamického rozvoje města, řešeny bytové otázky, přestavba centrální části, dopravního systému, výstavba zdravotnických, kulturních, tělovýchovných, obchodních a dalších zařízení. Stabilizovala se soustava hospodářských zařízení řízených národními výbory. Vyrostly v ní moderní podniky specializované na základní druhy výroby a služeb.

Národní výbory v Bratislavě vykonaly v uplynulém období velký kus náročné práce, která se promítá do všech oblastí života města. Jsou však ještě rezervy a nedostatky. Větší důraz je třeba položit na zkvalitňování služeb, rozšiřování jejich sortimentu, modernizaci MTZ, rozvoj sítě provozoven tak, aby rovnoměrně pokrývaly území, zejména na nových sídlištích. Větší starostlivost věnovat čistotě a technickému stavu komunikací, rozvoji dopravy, dopravnímu značení a signalizaci, rekonstrukci inženýrských sítí, rozvoji a údržbě zeleně atd. Neplnění objemu stavebních prací a dodávek, struktury investičních plánů, zvláště účelové výstavby a zaostávání komplexní vybavenosti bytové výstavby vyvolalo nutnost přijetí některých závazných opatření ke zlepšení řízení investiční výstavby i ve sféře národních výborů. Ani tato opatření se však v mnohých případech neplní, což vyžaduje energické a skutečně důsledné vyvozování závěrů stranickými orgány a organizacemi.

Akcent byl položen na práci rad národních výborů, v jejichž činnosti je třeba důsledněji prosazovat plánovitost, nepřetěžovat jejich jednání množstvím odborně technických otázek a problémů, nepřenášet na ně otázky, které jsou v kompetenci jednotlivých odborů NV. Rady národních

výborů musí důsledněji řídit a kontrolovat činnost odborů, energičtěji prosazovat zákonnost, věcnou správnost, pružnost a kulturnost rozhodování. Bojovat proti byrokratismu a formalismu.

Intenzivní rozvoj města ovlivněný zejména novou výstavbou nastoluje k řešení některé nové otázky týkající se vnitřní územně organizační struktury ONV a MNV. Kvalitativně novou problematiku tvoří správa nově vybudovaných sídlišť, ve které by pozitivní úlohu mohly sehrát, podle sovětských zkušeností, sídlištní občanské výbory, které by integrovaly práci občanských výborů na sídlišti a zabezpečovaly účinné propojení na ostatní složky, podílející se na organizování společenského a politického života na sídlišti.

Dne 20. března 1980 zasedal středočeský krajský výbor KSČ, který projednal zprávu předsednictva KV KSČ o výchově mladé generace. Usnesení přijatá v minulých letech k mládeži našla odezvu a pronikla do stranických, státních a společenských orgánů a mezi funkcionářský aktiv. Nepodařilo se ještě všude dosáhnout toho, aby byla rozpracována až na závody, pracoviště a místa, zapojit do jejich plnění hospodářské pracovníky včetně mistrů, vedoucí stranických skupin a úsekové důvěrníky, v místě bydliště uliční organizace, občanské výbory a výbory Národní fronty.

Krajský výbor strany konstatoval, že převážná většina mládeže přijímá vědecký světový názor, má kladný vztah ke své socialistické vlasti. Projevuje se to v její svědomitosti, obětavosti, schopnosti angažovat se, čestnosti ve vystupování, otevřenosti a kritičnosti. Jestliže část mládeže zůstává pasivní, pak to nevyplývá z podstaty jejího myšlení, ale z toho, že komunisté ve vedení podniků a institucí, stranické, mládežnické a odborové organizace nedokázaly vytvořit takové podmínky, aby se mladí lidé spontánně zapojili do pracovní a společenské aktivity.

KV KSČ ocenil práci Socialistického svazu mládeže, v kterém je organizováno 32 % mladých lidí v kraji. Nejvyšší organizovanost dosahuje studentská mládež - 96 % a učňovská - 75 %. Konstatoval, že bylo dosaženo zlepšení v řídicí a organizátorské práci SSM. Především v plánovitější a kolektivnější práci představenstev a dalších orgánů. Úloha volených orgánů je však snižována nízkou aktivitou téměř třetiny členů. Svůj podíl na tom má i aparát, který s funkcionáři nepracuje soustavně. Mnohé problémy - jak ukázaly besedy s mládeží na podzim roku 1979 - vznikají z nedostatečného řízení a péče OV SSM o základní organizace. Aparátu schází osobní styk s organizacemi a členy, který je nahrazován administrativním. V dalším období je nutné se orientovat na růst organizovanosti mladých dělníků a zemědělců, která není uspokojivá a na zlepšení sociálního složení výborů ZO SSM, kde tvoří dělníci jen 21 %, i na věkové složení, které se snižuje pod 21 let.

Hybnou silou rozvoje iniciativy jsou mládežnické pracovní kolektivy, kterých v kraji pracuje 548. Sdružují více jak deset tisíc mladých lidí. Jejich činnost má ještě rezervy ve využití výrobních porad a veřejné kontroly závazků, v obsahovém zaměření socialistické soutěže na hlavní úkoly. Významných úspěchů dociluje mládež Středočeského kraje ve zlepšovatelském a novátorském hnutí. Ekonomický přínos zlepšovacích námětů v letech 1977-1978 činil 36 miliónů korun. Osvědčenou formou činnosti SSM je Reflektor mladých, jehož 1 230 hlídek se za poslední tři roky zasloužilo o úsporu surovin, materiálů, paliv a energie v hodnotě 63 mil. Kčs. Je však třeba, aby se orientovaly i na řešení kvality a technologické kázně, využívání pracovní doby a ochranu životního prostředí.

Nedořešeným problémem je využívání volného času zejména dojíždějící učňovské a studentské mládeže. Úroveň společenské zábavy se v podstatě nezvýšila a rozvoji zájmové činnosti zvláště mezi neorganizovanou mládeží brání i nedostatek kvalifikovaných kádrů. Znepokojující je, že čtvrtina narozených dětí je křtěna a 10 % sňatků je církevních. Příčinou je především přežívající náboženské cítění rodičů.

Vážným úkolem tělovýchovné, svazácké a odborové organizace je rozvoj masové a rekreační tělesné výchovy. V obcích a městech bylo loni

přijato na 500 společných programů rozvoje tělesné výchovy. V kraji pracuje 14 tréninkových středisek mládeže a 6 sportovních škol pro talentovanou mládež. V tělovýchovných jednotách je 11 260 trenérů, 3 480 rozhodčích a 22 tisíc funkcionářů. Nedílnou součástí jejich práce je i ideová výchova, která však není na potřebné úrovni, o čemž svědčí například stále značné porušování sportovní etiky, klubismus a nezdравé fandovství.

Zasedání KV KSČ přijalo podrobné usnesení pro komunisty v SSM a komunisty ve všech orgánech a organizacích a na všech úsecích společnosti k zabezpečení účinnější práce s mládeží a její socialistické výchovy.

Východočeský krajský výbor KSČ uskutečnil seminář svých členů a kandidátů k uplatňování leninského stylu ve stranické práci /formou diskuse k podnětným myšlenkám literární trilogie L. I. Brežněva Malá země, Znovuzrození, Celina/. Tajemník KV KSČ s. Šípek v úvodním slově podtrhl aktuálnost uplatňování a prohlubování leninského stylu práce při řešení současných úkolů vytyčených XV. sjezdem a jednotlivými zasedáními ÚV KSČ.

Diskuse ukázala, že se členové a kandidáti KV KSČ hlouběji zamýšlejí nad uplatňováním leninského stylu ve vlastní práci. Vyslovili řadu námětů a zkušeností, přičemž se kriticky a sebekriticky vyjadřovali především ke své práci. Na řadě příkladů ukázali na dobré působení komunistů ale i na projevy malé náročnosti, otevřenosti a zásadovosti některých členů a funkcionářů a soustředili pozornost k tomu, jak kritizované nedostatky řešit. Zvláštní pozornost byla věnována otázkám vztahu a práce komunistů s lidmi v pracovních kolektivech, ve veřejném životě a zvláště při výchově mládeže. Diskuse aktualizovala požadavek komplexního ideologického růstu komunistů, jednoty ideově-výchovné a politickoorganiza-torské práce, nároky na kádry a kádrovou práci jako rozhodujících předpokladů plnění současných úkolů. Zdůrazněn byl osobní styk komunistů s lidmi jako hlavní metoda jejich výchovného působení při zvyšování politické uvědomělosti a angažovanosti pracujících, jejich aktivní podpory současných úkolů politiky strany.

Seminář byl přínosem ke zdokonalování vlastní práce, práce orgánů a základních organizací strany v kraji. Stal se nástupem k zabezpečování závěrů 15. zasedání ÚV KSČ, o jehož aktuálním významu pro práci strany informoval rozšířené zasedání KV KSČ vedoucí tajemník soudruh Tesař.

4. Informace o účasti zástupců ÚV KSČ na práci nižších stranických orgánů a organizací a na shromážděních pracujících ve II. pololetí 1979

Ve druhém pololetí 1979 bylo těžiště v delegování členů a kandidátů ÚV KSČ, členů ÚKRK KSČ, pracovníků a aktivu ÚV KSČ zaměřeno na zabezpečování usnesení a závěrů XV. sjezdu KSČ rozpracovaných na 12., 13. a 14. zasedání ÚV KSČ.

Zástupci ÚV KSČ se podíleli na realizaci těchto usnesení účastí na přípravě a průběhu jednání krajských /městských/ a vybraných okresních /obvodních/ výborů a základních organizací strany. Spolupodíleli se při jejich rozpracovávání na konkrétní podmínky a poskytovali pomoc při vlastní realizaci.

Největší pozornost byla přitom soustředěna na:

- komplexní zabezpečování úkolů národohospodářského plánu pro rok 1979, vyrovnaní výpadků ve výrobě a plnění kvalitativních ukazatelů, řešení palivoenergetické situace a zabezpečení energetické připravenosti na zimní období 1979-1980, k přípravě plánu na rok 1980;
- naplnění politických cílů stanovených pro výměnu členských legitimací KSČ, zkvalitňování vnitřního života strany, uplatňování práva kontroly a vedoucí úlohy v národních výborech, ROH a SSM;
- obsahové zkvalitňování stranického vzdělávání, propagandistickou a masově politickou práci a naplňování programu Československé výchovně vzdělávací soustavy;

- důstojný průběh oslav a významných výročí, k VŘSR a Měsíci československo-sovětského přátelství, ke Dni horníků, tisku apod.

V průběhu druhého pololetí 1979 pomáhaly dále v krajských organizacích strany při realizaci usnesení a závěrů ÚV KSČ pracovní skupiny vyslané ústředním výborem strany /celkem 52 pracovníků ÚV KSČ/. Pod vedením instruktorů ÚV KSČ pokračovaly v pomoci zejména při pohovorech se členy strany k výměně legitimací a při zabezpečování úkolů hospodářské politiky. K zavedení úpravy ekonomických nástrojů v zemědělství pomáhalo v pracovních skupinách 47 funkcionářů z řad politickoodborného aktivu ÚV KSČ.

Přehled o účasti zástupců ÚV KSČ:

- Zasedání krajských /městských/výborů a KK RK KSČ se zúčastnilo celkem 102 zástupců ÚV KSČ, z toho bylo 27 členů a kandidátů ÚV KSČ a členů ÚKRK KSČ.
- Zasedání okresních /obvodních/ výborů a OK RK KSČ se zúčastnilo celkem 301 zástupců ÚV KSČ, z toho bylo 86 členů a kandidátů ÚV KSČ a členů ÚKRK KSČ.
- Členských schůzí základních organizací strany, veřejných schůzí a shromáždění pracujících se zúčastnilo celkem 1 688 zástupců ÚV KSČ, z toho 253 členů a kandidátů ÚV KSČ a členů ÚKRK KSČ.
- Předsednictev krajských /městských/a okresních /obvodních/ výborů, jednání výborů základních organizací KSČ, porad, přednášek, stranických aktivů, seminářů a koordinačních porad se zúčastnilo celkem 6 612 zástupců ÚV KSČ, z toho 770 členů a kandidátů ÚV KSČ a členů ÚKRK KSČ.

Ve druhém pololetí 1979 se podílelo na práci nižších stranických orgánů a základních organizací KSČ účastí na stranických jednáních a na shromážděních pracujících celkem 8 703 zástupců ÚV KSČ. /Ve druhém pololetí 1978 - 8 044 a za celý rok 1979 - 19 161./ Z tohoto počtu bylo 1 136 /ve II. pololetí 1978 - 1 012 a za celý rok 1979 - 2 297/ členů a kandidátů ÚV KSČ a členů ÚKRK KSČ.